

[Ministeren for Grønland.]

også om, at man ville gøre det grønlandske samfund ubodelig skade, hvis man drog den konsekvens af det nødvendige i en højere aflønning af de i Grønland ikke-hjemmehørende lønmodtagere, at de i Grønland hjemmehørende lønmodtagere skulle have samme høje realløn, og dette må gælde rent bortset fra de finansielle konsekvenser af en sådan aflønningsordning.

Den ansvarsbevidste del af den grønlandske befolkning forstår også helt disse synspunkter, hvorimod det har knebet ulige mere at få grønlænderne til at forstå, hvorfor der ikke kan gives dem samme nominalløn, som ydes for tilsvarende arbejde hernede, eventuelt således at en sådan aflønningsform blev kombineret med en pligt til at svare direkte skat. Navnlig den omstændighed, at de såkaldte udsendte lønmodtagere har fået dansk nominalløn under arbejde i Grønland, har skabt uro inden for de grønlandske lønmodtageres rækker.

Det er mit håb, at det foreliggende lovforslag må kunne bidrage til en afspænding på dette punkt. Jeg støtter dette håb på følgende betragtninger: for det første, at lovforslaget kommer til at omfatte alle tjenestemænd, hvad enten disse betragtes som udsendte eller som hjemmehørende i Grønland; for det andet, at der ved lovforslaget indføres et lønniveau, som fremover principielt helt løsrives fra enhver tilknytning til lønniveauet hernede, for det tredje, at der ved lovforslaget fastsættes klare regler for afgrænsningen af de i Grønland ikke-hjemmehørende tjenestemænd over for de i Grønland hjemmehørende tjenestemænd; samt endelig for det fjerde, at lovforslaget indeholder betydelig klarere regler end fastsat i tidligere love om størrelsen af det Grønlandstillæg, der ud over den egentlige løn skal ydes de i Grønland ikke-hjemmehørende tjenestemænd, samt om de særlige vilkår, der herudover bliver gældende for denne tjenestemandsgruppe.

De i dag gældende regler om statstjenestemændenes ansættelse i Grønland findes i normerings- og klassificeringsloven, afd. 20, §§ 157-171, og lønningssystemet for disse tjenestemænd bygger på det principielle synspunkt, at tjenestemandslønnen i Grønland bør fastsættes under hensyntagen til skattefriheden, det grønlandske prisniveau

samt visse særlige økonomiske goder, der er specielle for Grønland, f. eks. fri læge- og tandlægehjælp, således at der tilstræbes en tilnærmelse af statstjenestemændenes reallønninger i Grønland til reallønningerne i den øvrige del af riget.

Efter lovens ordlyd skal de i Grønland hjemmehørende og ikke-hjemmehørende statstjenestemænd have udbetalt samme løn til forbrug i Grønland. For at skaffe tilgang af et tilstrækkeligt antal kvalificerede tjenestemænd hervedefra indeholder loven bestemmelse om, at der efter forhandling med et i loven hjemlet særligt Grønlandstillægsnavn kan ydes de i Grønland ikke-hjemmehørende tjenestemænd en særlig „udsendelsesgodtgørelse“ (et Grønlandstillæg), der dog ikke kommer til udbetaling under ophold i Grønland.

Fastsættelsen af statstjenestemændenes lønniveau i Grønland sker herefter i henhold til normerings- og klassificeringslovens § 158, stk. 2, på den måde, at det ved tekstanmærkning på finansloven eller til lægsbevillingsloven for 3-årige perioder bestemmes, hvor meget de her i landet til enhver tid fastsatte bruttolønninger ekskl. stedtillæg skal nedsættes, henholdsvis forhøjes under hensyntagen til leveomkostningerne her i landet og i Grønland.

I tiden efter 1. april 1962 har reduktionen været fastsat til 20 pct. af samtlige løndele, men en sådan reduktion af lønnen har kun været gennemført for de i Grønland hjemmehørende tjenestemænd.

De i Grønland ikke-hjemmehørende tjenestemænd har derimod indtil nu bevaret dansk løn uden reduktion og uden ydelse af Grønlandstillæg efter tilbagekomsten her til landet. Grunden hertil er først og fremmest, at erfaringerne fra et andet lønmodtagerområde, hvor en tvangsopsparingsordning overenskomstmæssigt var aftalt for en del af lønnen til i Grønland beskæftigede lønmodtagere, der var hjemmehørende her i landet, viste, at rige muligheder stod åbne for at omgå hensigten med en sådan tvangsopsparing. Hertil kom yderligere, at de praktiske vanskeligheder, der var forbundet med ordningens gennemførelse, viste sig at være særdeles betydelige og ikke stod i noget rimeligt forhold til de fordele, som ordningen tilsigtede.

Foruden egentlige statstjenestemænd er